

Algoritmul de îngrijire a plăgilor după 5 ani

As. Med.Lic. Roxana Cazan

As. Med.Lic. Roxana Horeica

Dr. as.med. Nicoleta Mitrea

HOSPICE
Casa
Speranței

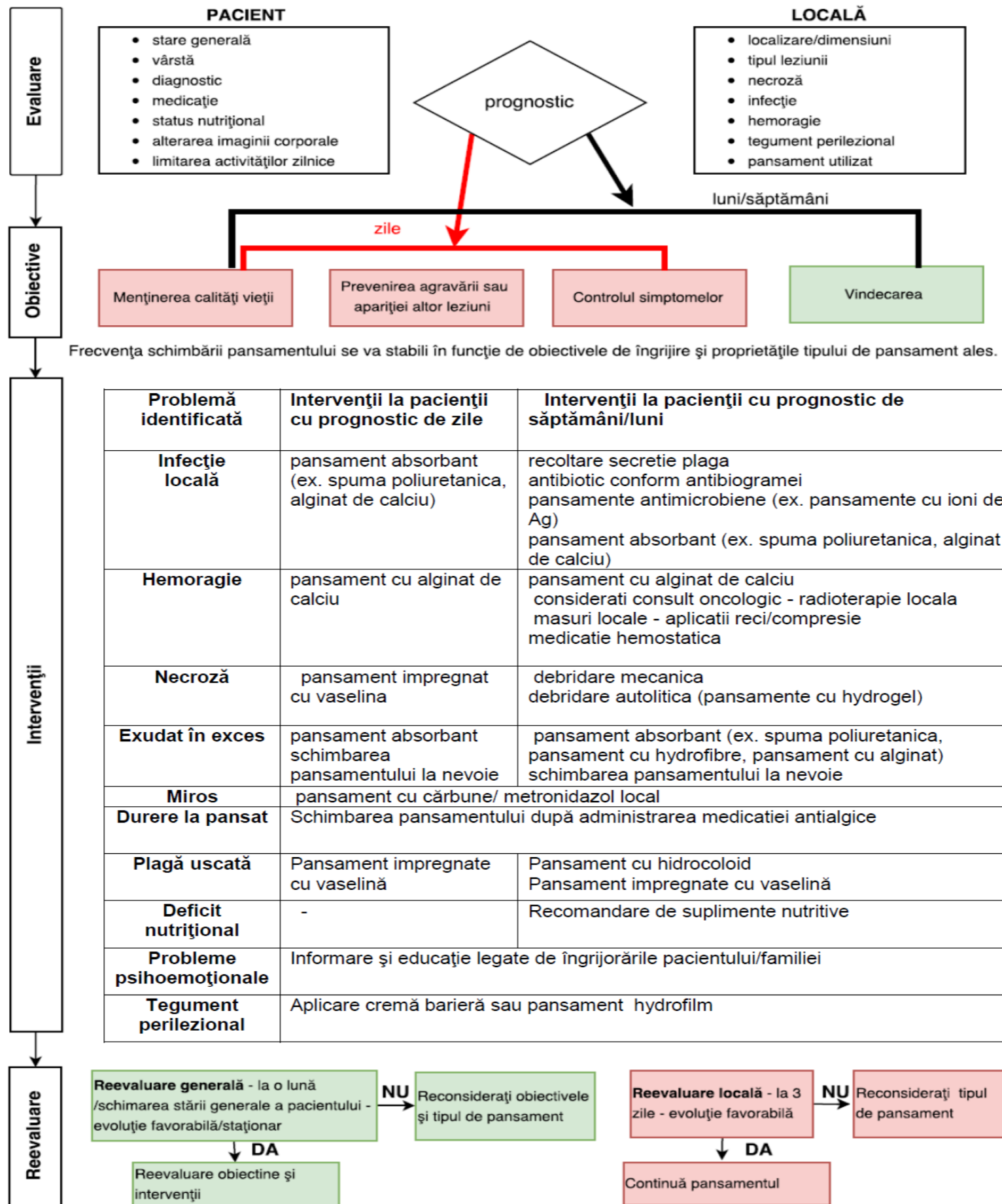
30 DE ANI

- Alegerea tipului de pansament pentru plăgile cronice în concordanță cu evaluarea clinică, obiectivele de îngrijire și resursele disponibile
- Prezentarea unui instrument care să vină în sprijinul profesioniștilor

ALGORITM DE ÎNGRIJIRE A PLĂGILOR CRONICE (leziuni ce durează mai mult de 3 luni)

ALGORITM ÎNGRIJIRE PLĂGI CRONICE ÎN PALIAȚIE

EVALUARE

GENERALĂ– pacient

- ◆ Stare generală
- ◆ Vârsta

- ◆ Diagnostic
- ◆ Medicație
- ◆ Nutriție

- ◆ Aspecte psiho-emoționale
- ◆ Impactul asupra activităților zilnice

LOCALĂ– plagă

- ◆ Localizare
- ◆ Dimensiune

- ◆ Etiologie
- ◆ Necroză

- ◆ Infecție
- ◆ Hemoragie

- ◆ Tegument perilezional
- ◆ Pansamente utilizate

OBIECTIVE

CONTROLUL SIMPTOMELOR

MENTINEREA CALITĂȚII VIEȚII

PREVENIREA AGRAVĂRII și/sau APARIȚIA ALTOR PLĂGI

Alegerea pansamentului potrivit trebuie să țină cont de evaluarea clinică, obiectivele de îngrijire, tipul de țesut identificat, nivelul de exudat și resursele existente

PLAN DE MANAGEMENT

Controlul simptome

Durere

- Evaluarea existenței durerii la nivelul plăgii și administrarea medicației la nevoie
- Umezirea pansamentului înainte de îndepărtare
- Alegerea corespunzătoare a tipului de pansament pentru minimizarea traumei locale
- Adaptarea manevrelor în funcție de prezența durerii în timpul efectuării pansamentului

Anxietate / Depresie / Insomnie

- Identificarea cauzelor
- Discutarea temerilor / îngrijorărilor
- Informarea și educarea pacientului cu privire la igiena somnului
- Administrarea medicației anxiolitice / antidepresive

Local

Infecția

- **Antibiogramă** secreție plagă
- **Local** : Monitorizarea evoluției semnelor locale
Antiseptice locale
Pansamente speciale (pe bază de Ag)
- **Sistemic**: Antibioterapie conform antibiogramei

Necroză

- Debridare mecanică
- Debridare autolitică - pansament cu vaselină
- pansamente cu efect autolitic

Exudat

- **Cantitate redusă/absentă**
- pansament cu vaselină, pansament cu hidrocoloid
- **Cantitate moderată/mare**
- pansament absorbant ex. spumă poliuretanică
- schimbarea pansamentului **la nevoie**

Miros

- Pansamente cu cărbune
- Aplicații locale de metronidazol

Tegument perilezional

- Pansamente / pastă hidrocoloid / hydrofilm
- Aplicații de cremă /spray film barieră

Hemoragie

- **Local** : Pansament non-aderent
Pansament cu alginat de calciu
Aplicații reci
Compresie locală
Radioterapie locala prescrisă
- **Sistemic**: Medicație hemostatică - regulat /la nevoie

Psiho - socio-emotional

- Informarea și educarea pacientului/familiei cu privire la îngrijirea plăgii
- Identificarea factorilor care influențează povara îngrijirii
- Implicarea membrilor echipei interdisciplinare (asistent social, psiholog) în managementul cazului

Alterarea imaginii corporale

Limitarea activităților zilnice

Aspecte legate de socializare

Povara îngrijirii/ajustarea rolurilor

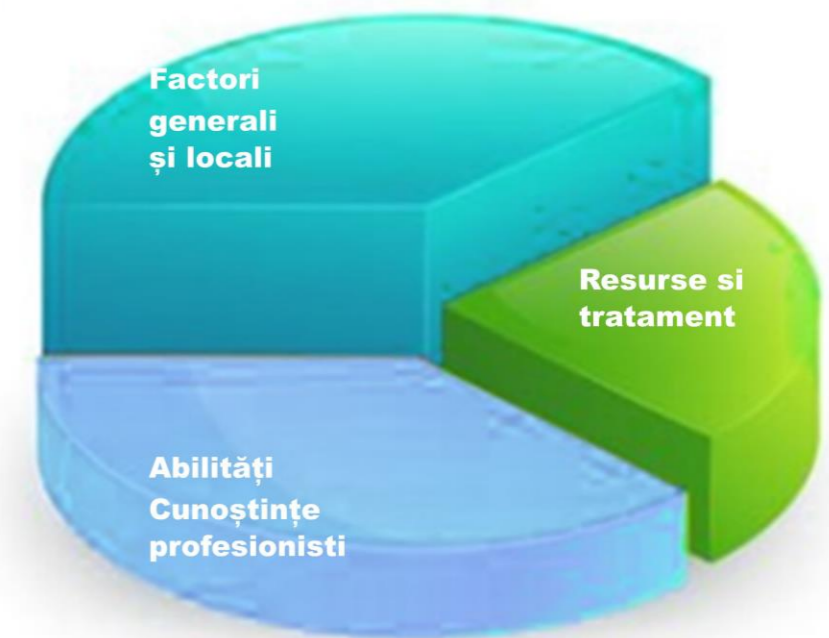
Aspecte nutriționale

- Educarea pacientului /familiei pentru îngrijirea generală a pacientului
- Educarea familiei cu privire la gestionarea pansamentelor
- Identificarea necesității dispozitivelor medicale (ex. pat de spital, saltele antiescare, toaletă mobilă etc)

În funcție de starea generală a pacientului !

Prevenire și/sau apariția altor plăgi

- Informarea și educarea pacientului/familiei referitor la impactul alimentației asupra vindecării plăgii
- Suplimente alimentare, încurajarea creșterii aportului de proteine, lipide, vitamina C, Zinc

Orice modificare a aspectelor evaluate inițial va duce la revizuirea planului de management

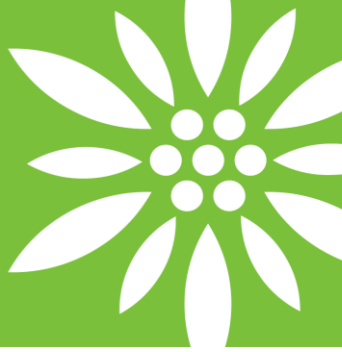
RE-EVALUARE

Evaluare pacient

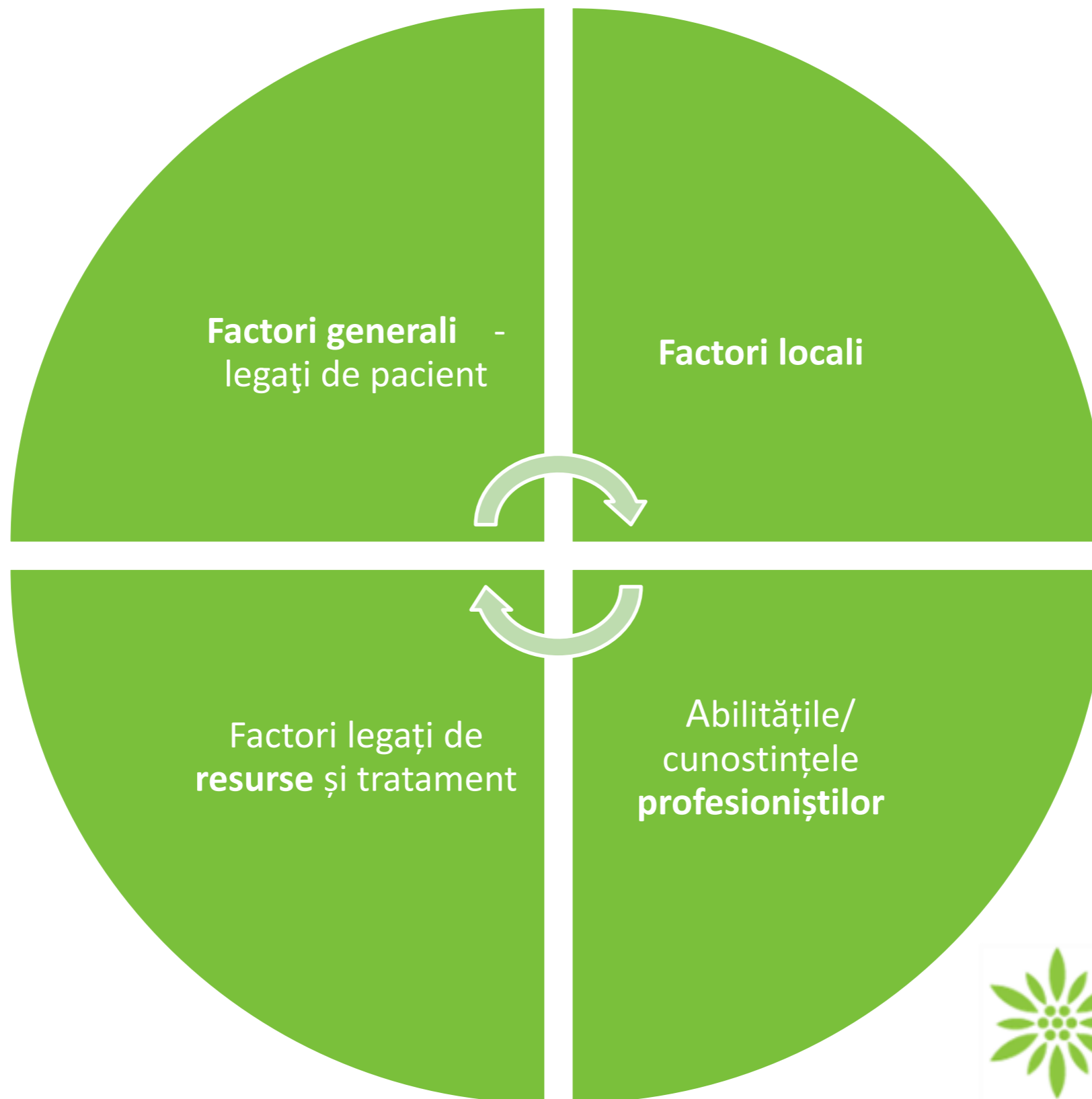
- stare generală
- vârstă
- diagnostic
- medicație
- status nutrițional
- alterarea imaginii corporale
- limitarea activităților fizice

Evaluare plagă

- localizare plagă și dimensiuni
- tipul plăgii
- necroză
- infecție
- hemoragie
- tegument perilezional
- pansament utilizat

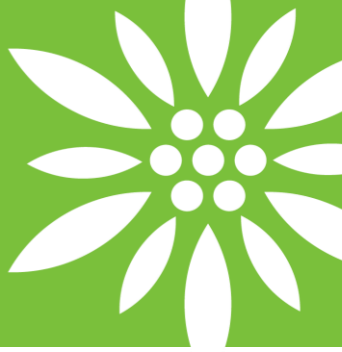

Factori implicați în procesul de vindecare

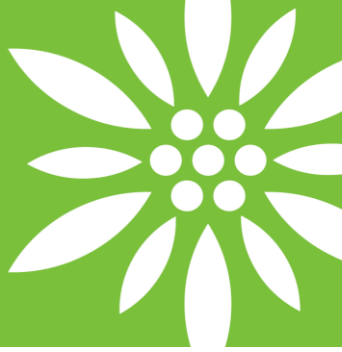
HOSPICE
Casa
Speranței

30 DE ANI

- ❖ **Menținerea calității vieții**
- ❖ **Controlul simptomelor**
- ❖ **Prevenirea agravării sau apariția altor leziuni**

!! **Antibiograma** – secreție plagă

- Local**
- Monitorizarea evoluției semnelor locale
 - Antiseptice locale
 - Pansamente speciale (pe bază de Ag)

Sistemic – Antibioterapie conform antibiogramei

Pansamente cu ioni de argint

- pansament stratificat cu argint și impregnat cu unguent neutru
- efect bactericid cu spectru larg, previne proliferarea bacteriană
- se folosește în procesul de curățare a plăgii în combinație cu diferite pansamente hidroactive absorbante (ex.pans. impregnate cu Ringer)
- plăgi critic colonizate sau infectate
- arsuri
- profilaxia infecțiilor în cazul plăgilor cronice și acute

HOSPICE
Casa
Speranței

30 DE ANI

- ❑ Debridare mecanică

- ❑ Debridare autolitică - pansamente cu vaselină
 - pansamente cu efect autolitic

Pansamente cu efect autolitic

- impregnat cu soluție Ringer
- acțiune: înmoaie și îndepărtează necroza și fibrina, reduce numărul de germeni din plagă și creează un mediu umed
- plăgi cronice de etiologie variată, plăgi infectate, cu depozite de fibrină sau necroze, plăgi adânci sau cavitate
- curățare eficientă datorită efectului activ de "absorbție-clătire"

!!

- macerarea tegumentului perilezional

HOSPICE
Casa
Speranței

30 DE ANI

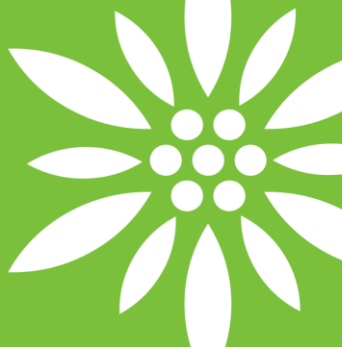

- Cantitate redusă/absentă - pansament cu vaselină
- pansament cu hidrocoloid

- Cantitate moderată/mare - pansament absorbant
- schimbarea pansamentului la nevoie

Spuma poliuretanică

- plăgi exudative
- fabricate din spuma hidrofiliică poliuretanică, unele impermeabile
- adezive sau non-adezive
- confortabil, poate lua forma cavității
- sunt atraumatice
- absorbante inclusiv sub pansament compresiv
- lasă cavitatea curată după îndepărtare
- pot fi lăsate în plagă 4-5 zile

!!

- dacă nu este exudat în exces usucă plaga

HOSPICE
Casa
Speranței

30 DE ANI

Miros fetid

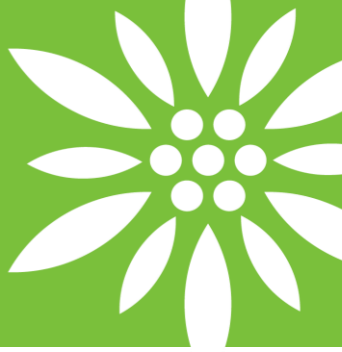
- ❖ Pansament cu cărbune
- ❖ Metronidazol local

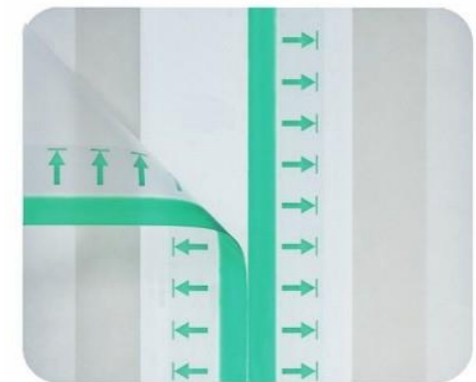
HOSPICE
Casa
Speranței

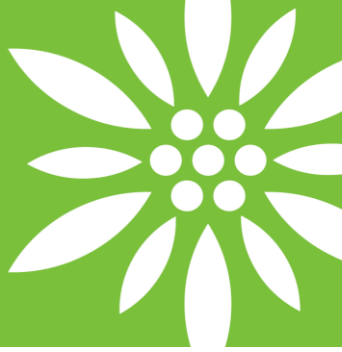
30 DE ANI

Tegument perilezional

- Pastă hidrocoloid
- Pansament hidrocoloid
- Pansament hydrofilm
- Aplicații de cremă/spray film-barieră

Local - pansament non-aderent

- pansament cu alginat de calciu

- aplicații reci

- radioterapie locală conform recomandărilor radioterapeutului

Sistemic - medicație hemostatică - orar regulat sau la nevoie

Alginat de calciu

- fabricat din fibre de alginat de calciu
- folosit în plăgi cu exudat moderat și excesiv, plăgi hemoragice
- este absorbant, formează mediu umed datorită transformării într-un gel care protejează plaga
- este hemostatic
- este ușor de aplicat, ușor de folosit, confortabil, biodegradabil
- poate fi folosit și în plăgi cu „buzunare și tunele”

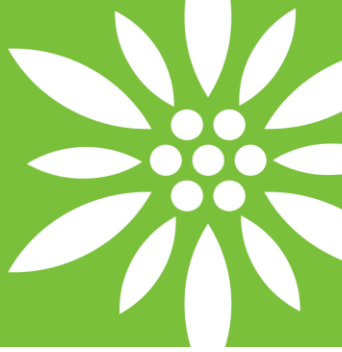
!!

- necesită un al doilea pansament
- nu va debrida necroza
- va usca plaga cu exudat în cantitate mică

HOSPICE
Casa
Speranței

30 DE ANI

- Evaluarea existenței durerii la nivelul plăgii și administrarea medicației la nevoie
- Umezirea pansamentului înainte de îndepărtare
- Alegerea corespunzătoare a tipului de pansament pentru minimizarea traumei locale
- Adaptarea manevrelor în funcție de prezența durerii în timpul efectuării pansamentului

Pansament cu vaselină

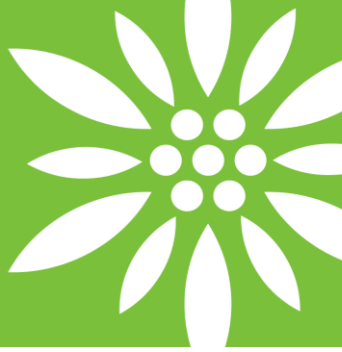

- plăgi cauzate de radioterapie
- permeabil pentru aer și secreții
- nu aderă de plagă
- nu are efect sensibilizant în cazul tratamentelor cronice
- fără acțiune citotoxică
- previne macerațiile și îngrijirea eficientă a marginilor plăgii

HOSPICE
Casa
Speranței

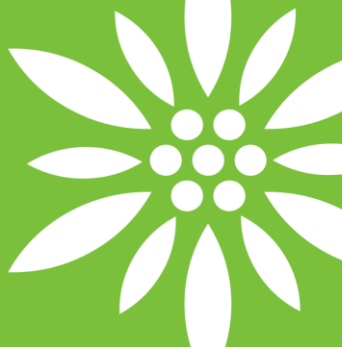
30 DE ANI

- Identificarea cauzelor
- Discutarea temerilor/îngrijorărilor pacientului și familiei
- Informarea și educarea pacientului cu privire la igiena somnului
- Administrarea medicației anxiolitică/antidepresivă

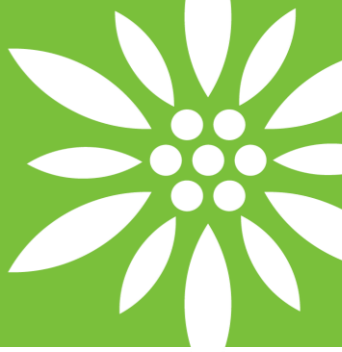

Aspecte psiho-socio-emoționale

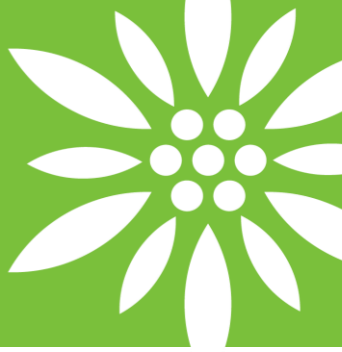
- Alterarea imaginii corporale
- Limitarea activităților zilnice
- Aspecte legate de socializare
- Povara îngrijirii - ajustarea rolurilor

- Informarea și educarea pacientului/familiei referitoare la îngrijirea plăgii
- Identificarea factorilor care influențează povara îngrijirii
- Implicarea membrilor echipei interdisciplinare (asistent social, psiholog) în managementul cazului

- Informarea și educarea pacientului/familei referitoare la impactul alimentației asupra vindecării plăgii
- Suplimente alimentare cu încurajarea creșterii aportului de proteine, lipide, vit C și Zn

Hemostaza: carbohidrați, lipide, proteine, vit.K

Inflamare: carbohidrați, lipide, proteine, Vit.A,C,E, seleniu, antioxidanți

Remodelare: lipide, proteine, Zn, Vit.C, Fe

ÎN FUNCȚIE DE STAREA GENERALĂ A PACIENTULUI!!

Prevenire și/sau apariția altor plăgi

- Educarea pacientului/familiei cu privire la îngrijirea generală a pacientului
- Educarea familiei cu privire la gestionarea pansamentelor
- Identificarea necesității dispozitivelor medicale (pat de spital, saltele antiescare, toalete mobile, etc)

Orice modificare a aspectelor evaluate inițial va duce la revizuirea planului de management

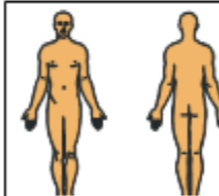
Instrument de documentare a pansamentelor

Foaie de evaluare a plăgilor F-08_05, ed 2

Numele si prenumele FO nr.

Tipul plăgii
 Escară Tumoră exulcerată
 Chirurgicală Ulcer varicos
 Altele

Conturul plăgii

Localizare

Evaluarea plăgii / Data																			
Descrierea plăgii																			
Diametru																			
Profundime																			
Gradul escării																			
Tipul și proporția țesutului prezent																			
Țesut de granulație																			
Țesut epitelial																			
Necroză																			
Sfacel																			
Altele																			
Miros																			
La îndepărtarea pansamentului																			
Lângă patul pacientului																			
În încăpere																			
Exudat																			
Redus																			
Abundent																			
Culoare																			
Semne de infecție																			
Edem/inflamație																			
Durere																			
Prurit																			
Hipertermie																			
Puroi																			
Antibiogramă																			
Hemoragie																			
În pânză																			
Localizată																			
Redusă																			
Abundentă																			
Țesutul care înconjoară plaga																			
Integru																			
Eritem																			
Inflamație/edem																			
Țesut cicatricial																			
Ficteț																			
Maceratie																			
Deshidratare																			
Escoriații																			
Indurație																			
Altele																			
Impactul psihologic																			
Anxietate																			
Depresie																			
Imagine corporală alterată																			
Isolare																			
Altele																			

Foaie de evaluare a plăgilor F-08_05, ed 2

Numele si prenumele FO nr.

Re-evaluare / Data

Obiectivele tratamentului																			
Mentinerea calității vieții ☐																			
Prevenirea agravării plăgii ☐																			
Controlul durerii și al disconfortului ☐																			
Controlul infecției ☐																			
Controlul mirosului ☐																			
Controlul exudatului ☐																			
Reducerea/stoparea hemoragiei ☐																			

- Tipul de pansament
- Soluție pentru irigarea plăgii
- Aplicații locale

„TU trebuie să fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume”

Ghandi

HOSPICE
Casa
Speranței

30 DE ANI

- Terry Swanson NPWM, MHSc, Karen Ousey, PhD, FRSB, RGN, FHEA, Emily Haesler, PhD, Keryln Carville, RN, PhD, STN(Cred), CF, Fellow Wounds Australia, Professor of Primary Health Care, Silver **Wound infection in Clinical practice** Principles of best practice International consensus update 2022 **Smoking, chronic wound healing, and implications for evidence-based practice.** J Wound Ostomy Contenance Nurs. 2014 Sep-Oct;41(5):415-23; quiz E1-2. doi: 10.1097/WON.0000000000000057. PubMed PMID: 25188797; PubMed Central PMCID: PMC4241583.
- Lazarus GS, Cooper DM, Knighton DR, et al. **Definitions and guidelines for assessment of wounds and evaluation of healing.** Arch Dermatol. 1994;130(4):489–493. [[PubMed](#)]
- Izadi K, Ganchi P. **Chronic wounds.** Clin Plast Surg. 2005 Apr;32(2):209-22. Review. PubMed PMID: 15814118.
- By Patricia A. Slachta, PhD, RN, ACNS-BC, CWOCN **Caring fot chronic wound: A knowledge update** July 2008 American Nurse Today Volume 3, Number 7
[Robert G. Frykberg*](#) and [Jaminelli Banks](#) **Challenges in the Treatment of Chronic Wounds** [Adv Wound Care \(New Rochelle\)](#). 2015 Sep 1; 4(9): 560–582.
doi: [10.1089/wound.2015.0635](#)
- http://www.sfatulmedicului.ro/Boli-ale-venelor/o-solutie-pentru-ulcerul-varicos-pansamentele-hidroactive_7919
- https://www.google.ro/search?q=barriere+cream&rlz=1C1GGRV_enRO751RO751&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiTsJfV64vXAhXnCJoKHUcmBCcQ_AUICigB&biw=1366&bih=588#imgrc=IHrBib0V0OCNBM: